

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра української преси**

Затверджено

на засіданні кафедри української преси
(протокол №1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри –
доц. Ігор Паславський

Силабус з навчальної дисципліни

**«Конструктивна журналістика»,
яку викладають в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика**

Назва курсу	«Конструктивна журналістика»
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Ген. Чупринки, 49
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедри української преси
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань - 06 Журналістика, спеціальність - 061 Журналістика
Викладачі курсу	СЛОТЮК Тетяна Василівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри української преси
Контактна інформація викладачів	tetiana.slotiuk@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/slotyuk-t-v Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 402
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі онлайн консультації через Messenger, Telegram. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту.
Сторінка дисципліни	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/konstruktivna-zhurnalistyka.pdf
Інформація про дисципліну	Дисципліна « Конструктивна журналістика » є вибірковою дисципліною з спеціальності 061 Журналістика для освітньо-професійної програми «Журналістика», другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс «Конструктивна журналістика» розроблено так, щоб надати студентам знання про конструктивну журналістику, її види та особливості збору та обробки зібраних матеріалів, а також жанрів з допомогою яких можна презентувати журналістські матеріали. Курс допоможе студентам створювати відповідний контент (статті, блоги, подкасти та відеосюжети), могли конкурувати у медіях.
Мета та цілі дисципліни	Мета курсу «Конструктивна журналістика» полягає у тому, щоб надати студентам необхідні знання про різновиди конструктивної журналістики, особливостей пошуку тем та роботи із різного роду темами, які можна подати не лише через поняття «зрада», але й «перемога». Ця дисципліна орієнтована на те, щоб спонукати студентів шукати «добрі» новини і конструктивно їх подавати навіть попри критику. Цілі навчального курсу. Студенти зможуть застосовувати методику пошуку тем для матеріалів з КЖ, опрацьовувати матеріал, формулювати проблему і знаходити вирішення через наявні кейси. Магістранти аналізуватимуть приклади КЖ. Завдяки тому, що студенти розроблятимуть концепцію успішного медіапроекту і журналістських матеріалів, отримають навички створювати новий медіапродукт. Усі завдання та проекти орієнтовані на практичне застосування та розуміння специфіки цього напрямку у журналістиці.
Література для вивчення	Основна література:

дисципліни	<p>1. Будівська Галина. Проблема vs. її вирішення: навіщо редакціям конструктивна журналістика https://ua.ejo-online.eu/3642/etyka-ta-yakist/navishcho-redaktsiyam-konstruktivna-journalistyka</p> <p>2. Слотюк Т. Особливості структури та наповнення інтернет-видання “Рубрика” – медіа корисних рішень // Актуальні проблеми сучасного журналістознавства : збірник матеріалів звітної наукової конференції за 2021 рік (секція «Журналістики») / упоряд. Андрій Яценко. Львів: Простір-М, 2022. 104 с. С. 30–32.</p> <p>3. Слотюк Т. Концепція моделі Solutions Journalism: конотація, функції, особливості функціонування / Тетяна Слотюк // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. журналістика. 2021. Випуск 50. С. 68–76.</p> <p>4. Слотюк Т. Конструктивна журналістика: особливості, специфіка подачі та відмінності інтерпретацій // Традиційні і нові медіа: від історії до сучасності : збірник матеріалів звітної наукової конференції за 2019 рік (секція «Журналістики») / упоряд. Андрій Яценко. Львів: Простір-М, 2020. – С. 39–41.</p> <p>5. Гордієнко Т. «Конструктивна журналістика – це не прикрашання світу, а спроба показати його з усіх боків» https://detector.media/infospace/article/139073/2018-07-05-konstruktivna-zhurnalistyka-tse-ne-prykrashannya-svitu-a-sproba-pokazaty-yogo-z-usikh-bokiv/</p> <p>6. Хотц. Дж. Журналістика рішень: лайфхаки для продуктивності . Media Lab. 2020. 17 січня.URL: https://medialab.online/news/zhurnalistyka-rishen/ (дата звернення 19.11.2021)</p> <p>7. Шмилова В. Журналістика рішень: чому варто писати не лише про проблеми https://ua.ejo-online.eu/5248/etyka-ta-yakist/solutions-oriented-journalism</p> <p>Література для додаткового опрацювання:</p> <p>1. Гончаренко В. Нам потрібні рішення (25/06/2020) https://medialab.online/news/potribni-rishennya/</p> <p>2. Даниленко Сергій. Позитивна суб’єктність журналістики https://souspilst.org/blog/news/pozitivna-subiektnist-zhurnalistik/</p> <p>3. Журналістика рішень — суцільні корисності? Анастасія Руденко про те, звідки взялось її видання (21.04.2021) https://hromadske.radio/podcasts/hromadska-hvylya/zhurnalistyka-rishen-sutsil-ni-korysnosti-anastasiia-rudenko-pro-te-zvidky-vzialos-ii-vydannia</p> <p>4. Журналістика миру: потрібна, бажана та здійснена реформа https://bigggidea.com/practices/1360/</p> <p>5. Куліді Н. Журналістика рішень в Україні: топ проблем, з якими стикаються медіа. The Lede. 2020. 10 червня. URL: https://www.thelede.media/management/2020/06/10/1718/ (дата звернення 19.11.2021).</p> <p>6. Куліді Н. Як навчити і навчитися журналістиці рішень – розповідають медіатренери. The Lede. 2020. 13 липня. URL: https://www.thelede.media/istorii/2020/07/13/1878/ (дата звернення 19.11.2021)</p> <p>7. Що таке конструктивна журналістика? https://www.facebook.com/watch/?v=683377696127419</p>
------------	---

	<p>8. Ten Reasons Why We Need Solutions Journalism https://thewholestory.solutionsjournalism.org/ten-reasons-why-we-need-solutions-journalism-a4b29c663086</p> <p>9. Solution Journalism Learning Lab, Basic toolkit course. Learning Lab. – URL : http://bit.do/fLQw4 (дата звернення 19.11.2021).</p> <p>10. Solution Journalism Network. Solution Journalism Network: веб-сайт. URL: https://www.solutionsjournalism.org (дата звернення 19.11.2021)</p> <p>11. Конструктивна журналістика: як перестати писати тільки погані новини? https://www.youtube.com/watch?v=Kv8tD1xBQ10</p>
Обсяг дисципліни	<p>Денна форма: 24 години аудиторних занять. З них 8 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 66 годин самостійної роботи – денна форма навчання.</p> <p>Заочна форма: 12 аудиторних занять, з яких 8 лекційних і 4 практичних та 78 годин на заочній формі.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати : особливості пошуку тем у конструктивній журналістиці; основні види КЖ; особливості створення медіатекстів з КЖ; - Вміти бачити форми перетворення повідомлення у конструктивному ключі; працювати з різними видами КЖ і адекватно до обставин застосовувати; вирізняти «конструктив» і джінсу.
Ключові слова	Журналістика, журналістика рішень, відновні наративи, журналістика миру, журналістика перспективи.
Формат курсу	Очний/заочний
Теми	Див. Схема курсу
Підсумковий контроль, форма	залік наприкінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з курсу «Вступ до журналістики», «Теорія та методика журналістської творчості», «Журналістська майстерність».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти) проектно-орієнтоване навчання, дискусія, мозковий штурм.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, телефон, проектор, планшет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • активність на практичних заняттях, участь у дискусіях, обговореннях, мозковий штурм – 50 балів; • письмові роботи, презентації – 25 балів; • фінальний заліковий проєкт, стаття – 25 балів. <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (по одному з кожного з видів КЖ).</p>

	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному контролі під час практичних занять, самостійній роботі та бали за підсумковий проєкт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку.	Студент отримує залік за сукупністю набраних балів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдан ня, год	Термін викона ння

Змістовий модуль 1.					
Конструктивна журналістика як явище: особливості та види					
1 тижд.	<p>Тема 1. Вступна лекція 1. Мета і завдання курсу. Практичне значення вивчення курсу для професійної підготовки журналістів. Огляд літератури до курсу.</p> <p>1. Конструктивна журналістика: про що це?</p> <p>2. Феномен «перемоги» чи прокляття «зради»?</p> <p>3. Добрі новини.</p>	<p><i>Лекція</i></p> <p>2 год.</p>	<p>1. Гордієнко Т. «Конструктивна журналістика – це не прикрашання світу, а спроба показати його з усіх боків»</p> <p>https://detector.media/infospace/article/139073/2018-07-05-konstruktyvna-zhurnalistyka-tse-ne-prykrashannya-svitu-a-sproba-pokazaty-yogo-z-usikh-bokiv/</p> <p>2. Слотюк Т. Конструктивна журналістика: особливості, специфіка подачі та відмінності інтерпретацій // Традиційні і нові медіа: від історії до сучасності : збірник матеріалів звітної наукової конференції за 2019 рік (секція «Журналістики») / упоряд. Андрій Яценко. Львів: Простір-М, 2020. – С. 39–41.</p> <p>3. Що таке конструктивна журналістика?</p> <p>https://www.facebook.com/watch/?v=68337127419</p>	<p><i>Завдання:</i></p> <p>Ознайомитися із рекомендованою літературою.</p>	
1 тижд.	<p>Тема 1. Практичне заняття №1.</p> <p>Основні поняття та терміни.</p> <p>Редакційна політика та запит на конструктивну журналістику</p> <p>1. КЖ в інформаційному суспільстві.</p> <p>2. Тенденції розвитку конструктивної журналістики у час війни.</p> <p>3. Комунікаційні технології як необхідна складова розвитку КЖ.</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p> <p>2 год.</p>	<p>1. Будівська Г. Проблема vs. її вирішення: навіщо редакціям конструктивна журналістика</p> <p>https://ua.ejo-online.eu/3642/etyka-ta-yakist/navishcho-redaktsiyam-konstruktyvna-journalistyka</p> <p>2. Слотюк Т. Особливості структури та наповнення інтернет-видання “Рубрика” – медіа корисних рішень // Актуальні проблеми сучасного журналістикознавства : збірник матеріалів звітної наукової конференції за 2021 рік (секція «Журналістики») / упоряд. Андрій Яценко. Львів: Простір-М, 2022. 104 с. С. 30–32.</p> <p>3. Шмилова В. Журналістика рішень: чому варто писати не лише про</p>	<p><i>Завдання:</i></p> <p>Ознайомитися із рекомендованою літературою.</p> <p><i>Підготувати презентацію про конструктивну журналістику</i></p>	1 тиждень

			проблеми https://ua.ejo-online.eu/5248/etyka-ta-yakist/solutions-oriented-journalism	лістик у Європі та США 6 год.	
2 тижд .	Тема 2. Практичне заняття №2. Конструктивна журналістика: різновиди 1. Журналістик а рішень. 2. Журналістик а перспективи. 3. Журналістик а миру. 4. Відновні наративи.	Практичне заняття 2 год.	Слотюк Т. Концепція моделі Solutions Journalism: конотація, функції, особливості функціонування / Тетяна Слотюк // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. журналістика. 2021. Випуск 50. С. 68–76.	Аналіз прикладів кожної з різновидів КЖ 6 год.	1 тижде нь
3 тижд .	Тема 3. Лекція 2. Журналістика рішень як базова потреба суспільства у час війни. 1. Особливості та специфіка подачі матеріалів. 2. Основні принципи пошуку тем. 3. Як підготувати матеріал з ЖР? 4. Що не є ЖР?	Лекція 2 год.	1. Даниленко Сергій. Позитивна суб'єктність журналістики https://souspilnist.org/blog/news/pozitivna-subiektnist-zhurnalistik/	Завдання: Ознайомитися із рекомендованою літературою.	
3 тижд .	Тема 4. Практичне заняття №3. Журналістика рішень у прикладах 1. YouTube-проект «Жовті кеди»; 2. Видання «Рубрика» як приклад роботи у форматі ЖР.	Практичне заняття 2 год.	3. Журналістика рішень — суцільні корисності? Анастасія Руденко про те, звідки взялось її видання https://hromadske.radio/podcasts/hromadska-hvylya/zhurnalistyka-rishen-sutsil-ni-korysnosti-anastasiia-rudenko-pro-te-zvidky-vzialos-ii-vydannia	Підготувати тези для мозкової штурму: концепція виданн	1 тижде нь

	<p>3. Нові форми подачі матеріалів у форматі ЖР.</p> <p>4. Аналіз форм подачі та інтерпретацій ЖР у різних проєктах.</p>			<p>я, орієнтовано на ЖР</p> <p>10 год.</p>	
<p>Змістовий модуль 2.</p> <p>Основні підходи та методика підготовки матеріалів</p>					
4 тижд	<p>Тема 5. Лекція 3. Журналістика перспективи</p> <p>1. Перспективна у журналістському матеріалі: формати, журналістські страданти та етика.</p> <p>2. Футурологія – це не перспектива.</p> <p>3. Концепція створення матеріалу ЖП.</p>	<p><i>Лекція</i></p> <p>2 год.</p>	<p>Що таке журналістика рішень? [Електронний ресурс] // Lviv Media Forum. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: http://solutionjournalism.lvivmediaforum.com/</p>	<p>Завдання: Ознайомитися із рекомендованою літературою.</p> <p>6 год.</p>	
5 тижд	<p>Тема 5. Практичне заняття №4. Аналіз прикладів журналістики перспективи.</p> <p>1. ЖП під час війни</p> <p>2. ЖП: форми, подача, інтерпретації.</p> <p>3. Соціально-психологічний аспект підготовки матеріалів ЖП</p>	<p><i>Практичне заняття</i></p> <p>2 год.</p>	<p>Вікторія Гончаренко. Нам потрібні рішення https://medialab.online/news/potribni-rishennya/</p>	<p>Завдання: Підготувати приклади для обговорення</p> <p>6 год.</p>	1 тиждень
5 тижд	<p>Тема 6. Лекція 4. Журналістика миру. Відновні наративи</p> <p>1. ЖМ: чи лише про війну?</p> <p>2. Соціальний аспект ЖМ.</p> <p>3. ЖМ у контексті «добрих новин» Особливості</p>	<p><i>Лекція</i></p> <p>2 год.</p>	<p>Журналістика миру: потрібна, бажана та здійснена реформа https://biggggidea.com/practices/1360/</p>	<p>Завдання: Ознайомитися із рекомендованою літературою.</p>	

	подачі матеріалів у форматі відновних нарративів. 4. Сторітелінг у відновних нарративах			2 год.	
6 тижд .	Тема 6. Практичне заняття № 5. Журналістика миру 1. Критерії аналізу матеріалів, що стосуються ЖМ: як розуміти соціальний конфлікт? 2. Соціальний конфлікт і конструктив.	<i>Практичне заняття</i> 2 год.	1. Як писати про рішення: Solution Journalism в Україні https://web.archive.org/web/20210624205611/https://www.thelede.media/management/2020/05/28/1644/ 2. Конструктивна журналістика: як перестати писати тільки погані новини? https://www.youtube.com/watch?v=Kv8tD1xBQ10 3. David Bornstein. Why ‘Solutions Journalism’ Matters, Too https://web.archive.org/web/20200622184011/https://opinionator.blogs.nytimes.com/2011/12/20/why-solutions-journalism-matters-too/?ref=opinion&_r=0	3 допомогою мозкової штурму розробити критерії підготовки матеріалів ЖМ Підготувати аргументи-контраргументи щодо можливостей запровадження КЖ у медіа	1 тиждень
6 тижд .	Тема 7. Практичне заняття № 6. Журналістські жанри у ЖР 1. Інтерв'ю як метод і як жанр 2. Репортаж 3. Аналітична стаття	<i>Практичне заняття</i> 2 год.	1. Хотц. Дж. Журналістика рішень: лайфхаки для продуктивності . Media Lab. 2020. 17 січня. URL: https://medialab.online/news/zhurnalistyka-rishen/ (дата звернення 19.11.2021) 2 Solution Journalism Learning Lab, Basic toolkit course. Learning Lab. – URL : http://bit.do/fLQw4	Завдання: Ознайомитися із рекомендаціями літератури.	1 тиждень

			(дата звернення 19.11.2021). 3.Solution Journalism Network. Solution Journalism Network: веб-сайт. URL: https://www.solutionsjournalism.org (дата звернення 19.11.2021) 4. Ten Reasons Why We Need Solutions Journalism. The whole story. URL: https://thewholestory.solutionsjournalism.org/ten-reasons-why-we-need-solutions-journalism-a4b29c663086 (дата звернення 19.11.2021).	4 год.	
7 тижд .	Тема 8. Практичне заняття № 7. Конструктивна журналістика як виклик для сучасних медій 1. Проблемний аспект висвітлення 2. Роль журналіста у конструктивній журналістиці 3. Взаємодія громадських організацій, ініціатив та КЖ	<i>Практичне заняття</i> 2 год.	1.Куліді Н. Журналістика рішень в Україні: топ проблем, з якими стикаються медіа. The Lede. 2020. 10 червня. URL: https://www.thelede.media/management/2020/06/10/1718/ (дата звернення 19.11.2021). 2. Куліді Н. Як навчити і навчитися журналістиці рішень – розповідають медіатренери. The Lede. 2020. 13 липня. URL: https://www.thelede.media/istorii/2020/07/13/1878/ (дата звернення 19.11.2021) Ten Reasons Why We Need Solutions Journalism https://thewholestory.solutionsjournalism.org/ten-reasons-why-we-need-solutions-journalism-a4b29c663086	Підготувати проект матеріалів для кожного з жанрів раніше запропонованих для ЖР 12 год.	1 тижде нь
8 тижд .	Тема 8. Практичне заняття № 8. Підсумкове практичне заняття. Підведення підсумків та аналіз попередніх письмових робіт.	<i>Практичне заняття</i> 2 год.		Захист залікового проекту із КЖ	1 тижде нь